VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

16.10.2020

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

E-mail: sara.kuitunen@eduskunta.fi

Hallituksen esitys HE 144/2020 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI NESTEMÄISTEN POLTTOAINEIDEN VALMISTEVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN MUUTTAMISESTA

Esityksessä ehdotetaan vaiheittain poistettavaksi parafiinisen dieselöljyn sekä etanolidieselin laatuperusteiset veronalennukset. Muutoksen arvioidaan lisäävän vuotuisia verotuloja 115 miljoonalla eurolla sen jälkeen, kun alennus on poistunut kokonaan.

Nykylainsäädännössä parafiinisen dieselöljyn litrakohtainen alennus energiasisältöverosta on 5 senttiä litralta, siinä missä etanolidieselin litrakohtainen alennus on 4 senttiä litralta. Dieselöljyn ja sitä korvaavien tuotteiden vähimmäisverotason (33 senttiä/l) vuoksi muutos ei nykytilanteessa käytännössä vaikuta tuplalaskettavan parafiinisen biodieselöljyn ja etanolidieselin verotasoon. Tämä on seurausta siitä, että nykyisillä energiasisältö- ja hiilidioksidiverojen perusteilla sekä huoltovarmuusmaksujen määrillä verotaso ei ylitä verotuen poistuessakaan edellä mainittujen dieseltuotteiden kohdalla vähimmäisverotasoa (33 senttiä/l).

Parafiinisen dieselöljyn verotuen poisto ehdotetaan toteutettavan porrastetusti vuosina 2021, 2022 ja 2023. Etanolidieselin verotuen poisto ehdotetaan toteutettavan kertaluonteisesti vuoden 2021 alusta.

Parafiinisen dieselin laatuperusteinen alennus perustuu parafiinisen dieselin pienempiin lähipäästöihin muuhun dieseliin nähden. VTT:n tutkimusten mukaan uusien dieselajoneuvojen lähipäästöt ovat vähentyneet ajoneuvojen pakokaasujen puhdistusteknologioiden kehittymisen seurauksena. Vuonna 2019 VTT on arvioinut, että tiukempien päästöstandardien ja tekniikan kehittymisen myötä pääkaupunkiseudun linja-autojen lähipäästöhaitat ovat vähentyneet merkittävästi eikä parafiinisestä dieselistä ole enää entisen veroista etua peruslaatuiseen dieseliin nähden. Esityksessä ei ole eritelty, millaista linja-autokalustoa muun Suomen paikallisliikenteessä käytetään. VTT:n mukaan ei voida yksiselitteisesti todeta, että parafiininen diesel alentaisi henkilöautojen päästöjä. Sitä mukaa kun ajoneuvokanta uusiutuu vanhasta ja saastuttavammasta uuteen ja puhtaampaan, lähipäästöhyöty parafiinisestä dieselistä alenee. Tämän vuoksi parafiinisen dieselin veroporrastus

täyttää yhä kehnommin valtiontukisääntelyn vaatimuksia, sillä parafiinisen dieselin hyöty on dieselajoneuvokannan uudistuessa alati heikommin osoitettavissa.

Parafiinisen dieselin osuus dieselin ja sitä korvaavien biopolttoaineiden yhteismäärästä on kasvanut merkittävästi vuosien 2012-2019 välillä – kahdeksasta prosentista 77 prosenttiin. Valtaosa dieselistä (noin 84 %) jota veronalennus koskee, oli viime vuonna fossiilista. Esityksessä on mainittu, että verotuen poistamisesta aiheutuvan vaikutuksen arvioiminen dieselin pumppuhintoihin sisältää epävarmuuksia.

Esitetty veroporrastuksen poisto on perusteltu ja se siirtäisi omalta osaltaan verotuksen painopistettä kulutuksen verottamiseen. Erityisesti kun veroporrastuksen poisto painottuu suurelta osin fossiilisiin polttoaineisiin, se myös palvelee tärkeitä ilmastopoliittisia tavoitteita. Kansalaisiin kohdistuva verorasituksen kasvu edellyttäisi kuitenkin samanaikaista ansiotulojen verotuksen keventämistä. Vuonna 2021 palkansaajien verotus on kiristymässä.

Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että edellytykset veron porrastamisen säilyttämiseen peruslaatuisen dieselin haitallisten ominaisuuksien nojalla ovat merkittävästi heikentyneet, minkä vuoksi verotuen säilyttämiseen ei ole jatkossa riittäviä perusteita.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Janne Kalluinen
ekonomisti